

[Indenrigsministeren.]

bringer os på linie, først og fremmest med vore to nordiske nabolande, men for øvrigt også med en lang række andre lande, som vi plejer at sammenligne os med.

Også jeg håber, at det skal lykkes at gennemføre dette lovforslag i indeværende rigsdagssamling, således at det kan få gyldighed ved de førstkommende valg til de kommunale råd.

Holger Eriksen: Det siges, at en rød klud har mulighed for at faa en tyr til at gå amok. Jeg er tilbøjelig til at tro, at selve begrebet valglov har den samme indflydelse paa det ærede medlem hr. Harald Petersen. Det er umuligt at finde nogen anden forklaring på anvendelsen af udtryk som „nervøs og forfjamsket politik“, „overgreb mod landets vælgere, mod grundlovens ånd og mening“. Det kan som sagt ikke forklares på anden måde, men når så stærke udtryk anvendes, skulle man vente, at det forslag, som det ærede medlem vil imødegå, havde en meget revolutionerende karakter, og så skulle man i og for sig også kunne forvente, at det ærede medlem havde haft en række stærke argumenter imod det. Men det er imidlertid en kendsgerning, at det ærede medlem overhovedet ikke havde et eneste argument. Jeg går ud fra, at det er med velberåd hu, det ærede medlem har vel ikke lyst til at komme til at stå skoleret. Hos venstres ungdom f. eks. er man jo ubetinget gået ind for 21 års valgretsalder. I stedet for søgte det ærede medlem at indtage den taktiske position udelukkende at henholde sig til, hvad socialdemokratiet havde sagt og gjort i 1936. Når det skulle være det eneste grundlag for det ærede medlems tale, kan man godt forstå, at det var uhyre irriterende at blive mindet om, hvorledes venstre tidligere har stillet sig, hvorledes venstre havde gennemført 25 års valgretsalderen f. eks. til de kommunale råd, før det var muligt at gennemføre den til rigsdagen. Her søger det ærede medlem så at komme uden om det ved at konstruere en dyb forskel imellem forholdene dengang og forholdene nu. Det ærede medlem gør gældende, at dengang gik alle, endogså de konservative, ind for en 25 års valgretsalder. Det var nu ikke helt rigtigt. De frikonservative gjorde det måske nok, men højrepartiet gjorde det aldeles ikke. Der var altså delte meninger i befolkningen, akkurat på samme måde som der er delte meninger nu, og jeg er ikke tilbøjelig til at tro, at man ved vurderingen af partiernes officielle stilling og navnlig

stillingen i 1945 ved de grundlovstaler, jeg talte om, ville kunne fastslå, at der er et større flertal, der går ind for 21 års valgretsalderen i dag, end der var for 25 års valgretsalderen på det tidspunkt, der her er tale om. Gallupundersøgelserne kan man naturligvis se fuldkommen bort fra. I almindelighed er man kommet til det resultat, at hvis en gallupundersøgelse siger eet, kan man regne med, at det modsatte er tilfældet, så den kunne man nok have sprunget over.

Så går man videre i forklaringen af de forskellige forhold og siger, at i dag har vi en forfatning, der indeholder krav om folkeafstemning. Vi har aldeles ikke en forfatning, der siger noget om folkeafstemning. Vi har en forfatning, der ikke forbyder en folkeafstemning, men der var heller ikke noget i den gamle forfatning, der forbød en folkeafstemning. Man kan naturligvis, hvis en rigsdag bliver enig derom, til enhver tid holde en folkeafstemning, der kun har en orienterende betydning, det er der ikke noget i vejen for, det var der heller ikke dengang, så her er i alt fald ingen forandring. Men det som gør, at hele dette modsætningsforhold i sig selv opløses til intet, er den kendsgerning, at på det tidspunkt var et mindretal i befolkningen i stand til at hindre gennemførelsen af den forfatning, som flertallet ønskede. Akkurat den samme situation er vi i i dag. Selvom der er et flertal i den danske vælgerbefolkning, selvom der er et flertal i rigsdagens partier, som ønsker gennemført en 21 års valgretsalder, har vi overhovedet ingensomhelst garanti for, at den kan gennemføres. Derfor er man fra regeringens side i dag i nøjagtig den samme situation som venstre-regeringen var i i 1903 og 1908.

Det ærede medlem talte i denne forbindelse om forfatningskommissionen og talte også noget om, at man saboterede arbejdet dér. Jeg vil gerne spørge det ærede medlem, om det ærede medlem har den opfattelse, at han for sit vedkommende har ydet noget positivt til at fremme arbejdet dér. (*Harald Petersen:* Jeg er den eneste, der har gjort det!). Det indtryk har jeg i alt fald ikke. Der er fremsat en række forslag af en sådan karakter, at man på forhånd kan vide, at de i hvert fald er ude af stand til at kunne samle tilslutning, langt mindre enighed i denne forfatningskommission.

Øg så kommer vi til socialdemokratiets standpunkt i 1936, som det ærede medlem var så glad for. I 1936 lå situationen således, at man regnede at kunne gennemføre en forfatningsændring i løbet af kort tid og derunder også få en helt anden valgrets-